

19. DOPRAVA A SPOJE

A. DOPRAVA

Do odvětví dopravy se zařazují ekonomické subjekty, které obstarávají dopravu osob a přepravu nákladů v těchto oborech:

- železniční doprava (bez mezivlečkové dopravy a dopravy pracovními a služebními vlaky);
- silniční doprava;
- potrubní doprava;
- vnitrozemská vodní doprava;
- letecká doprava.

Podle mezinárodní metodologie se do odvětví dopravy navíc zahrnují subjekty zabezpečující vedlejší a pomocné činnosti v dopravě včetně činností cestovních kancelářů.

Údaje o dopravě byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ a Ministerstva dopravy ČR.

Souhlas s publikováním individuálních dat byl ČSÚ poskytnut.

Poznámky k tabulkám

Tab. 19-1. a 19-2. Základní ukazatele v odvětví dopravy

Definice ukazatelů zaměstnanosti jsou uvedeny v kapitole 10. Trh práce, metodická náplň finančních ukazatelů je uvedena v kapitole 16A. Průmysl a definice ukazatelů tržeb v kapitole 18. Obchod, ubytování a stravování, cestovní ruch.

Tab. 19-3. Výkony železniční dopravy

V počtu přepravených osob jsou zahrnuty všechny kategorie platících přepravených osob.

Osobový kilometr (oskm) osobní dopravy se rovná přepravě jedné osoby na vzdálenost jednoho kilometru.

Tarifní tunový kilometr (ttkm) je ukazatel, který charakterizuje výkon při přepravě zboží podle tarifní vzdálenosti. Tarifní vzdálenost je dána kilometrovníkem a používá se k výpočtu přepravného. Jeden ttkm se rovná přepravě jedné tuny zboží na tarifní vzdálenost jednoho kilometru.

Tab. 19-4. Vybrané ukazatele osobní železniční dopravy

Vlakový kilometr (vlkm) osobní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho osobního vlaku, příp. sólo motorového vozu o jeden kilometr.

Tab. 19-5. Vybrané ukazatele nákladní železniční dopravy

Hrubý tunový kilometr (hrtkm) je ukazatelem hrubého výkonu hnacích vozidel a charakterizuje celkový objem dopravní činnosti. Do propočtu vstupuje nejen hmotnost přepravovaného zboží, ale i hmotnost vlastního železničního vozu bez hnacího vozidla.

Vlakový kilometr (vlkm) nákladní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho nákladního vlaku o jeden kilometr.

Tab. 19-7. Výkony silniční dopravy

Počet přepravených osob vyjadřuje objem pravidelné i nepravidelné autobusové přepravy. Předplatní (časové) jízdenky jsou přitom přepočítávány na přepravené osoby.

Výkony v osobových kilometrech (oskm) jsou získávány na podkladě přepočtu z objemu dosažených tržeb v Kč (při zachování poměru skutečně přepravených osob a ujetých km).

Objem přepravy zboží v tunách vyjadřuje skutečnou hmotnost zboží, které bylo přepraveno silničními nákladními vozidly (vč. přívěsů a návěsů) registrovanými v České republice.

Silniční nákladní doprava se sleduje podle metodiky Eurostatu.

Tab. 19-10. Motorová vozidla

Počty vozidel jsou převzaty ze statistiky Ministerstva dopravy ČR. Evidována jsou všechna motorová vozidla, která k 31. 12. měla přidělenou státní poznávací značku.

Tab. 19-12. Výkony potrubní dopravy

Do objemu přepravené ropy celkem (v tunách) je zahrnuta jak přeprava, tak i dodávka ropy. Přepravou se rozumí pohyb ropy od hranic do nádrží na centrálním tankovišti ropy. Dodávkou se rozumí pohyb ropy do nádrží zákazníka nejen přímo z ropovodu, ale i z nádrží na centrálním tankovišti ropy.

Tab. 19-13. Výkony letecké dopravy

Uvádí se údaje tuzemských civilních leteckých dopravců zajišťujících vnitrostátní a mezinárodní hromadnou pravidelnou i nepravidelnou dopravu osob nebo nákladů (za úplatu, příp. v nájmu).

Osobové kilometry (oskm) a tunové kilometry (tkm) v letecké dopravě se počítají z tarifních vzdáleností (podle letového řádu).

Tab. 19-14. Výkony letišť v ČR

Údaje vykazují vlastníci licence k provozování letišť s civilním leteckým provozem.

B. SPOJE

Do odvětví spojů se zařazují ekonomické subjekty působící v oblasti poštovní a kurýrní činnosti a v oblasti telekomunikací. Česká pošta, státní podnik poskytuje základní poštovní služby, v jejichž rámci zajišťuje služby poštovních zásilek a poštovních poukazů. Kromě toho navíc provádí širokou škálu činností na základě individuálních smluvních vztahů.

Ekonomické subjekty v oblasti telekomunikací zajišťují poskytování veřejných telekomunikačních služeb, tj. vysílání, přenos a přijímání informací jakéhokoliv druhu formou znaků, řeči, zvuku nebo obrazu pomocí telekomunikačních zařízení.

Údaje o spojích byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ a z rezortního výkaznictví Ministerstva informatiky ČR.

Souhlas s publikováním individuálních dat byl ČSÚ poskytnut.

Poznámky k tabulkám

Tab. 19-15. Základní ukazatele v odvětví spoju

Definice ukazatelů zaměstnanosti jsou uvedeny v kapitole 10. Trh práce, metodická náplň finančních ukazatelů je uvedena v kapitole 16A. Průmysl a definice ukazatelů tržeb v kapitole 18. Obchod, ubytování a stravování, cestovní ruch.

Tab. 19-16. Základní údaje o telekomunikacích

V počtu televizních vysílačů nejsou zahrnuty převaděče.

Do ukazatele **účastníci veřejné telefonní služby celkem** jsou zahrnuty **hlavní telefonní stanice celkem** a **účastníci mobilní sítě celkem**.

Hlavní telefonní stanice (HTS) se rozumí účastnická přípojka veřejné telekomunikační sítě ukončená koncovým bodem sítě určeným pro přístup k telefonní službě a mající jednoznačně určený přípojný bod v zařízení ústředny (včetně B kanálů přípojek ISDN, včetně služebních stanic).

Součástí HTS jsou **telefonní stanice bytové, telefonní stanice pro podnikové účely** (HTS zřizované pro právnické osoby, pro orgány státní správy a jiné instituce a pro fyzické osoby k podnikatelským účelům; rozhodujícím kritériem pro posouzení typu HTS je kategorie telefonní žádosti) a **telefonní stanice pro veřejné použití** (veřejné telefonní automaty a veřejné telefonní hovorny).

Od roku 2002 jsou HTS připojeny pouze na digitální ústředny. Z důvodů zachování porovnatelnosti časových řad jsou do HTS v roce 2000 a 2001 započítány i HTS připojené na analogové ústředny (analogové ústředny byly převedeny na digitální).

Tab. 19-17. Základní údaje o České poště, státním podniku

Poštovní schránka slouží ke zprostředkování podání poštovních zásilek odesílatelem. Je opatřena informačním štítkem s logem České pošty, přehledem všech cen připadajících v úvahu v případě obyčejné zásilky, která nepřesáhne stanovenou hmotnost (vnitrostátní do 200 g, do zahraničí 20 g), údaji o jejím vybírání a o poštovní provozovně pověřené tímto vybíráním.

Poštovní přihrádkou se rozumí uzamykatelná schránka instalovaná v poštovní provozovně pro poštovní zásilky, kterou si adresát může pronajmout a vybírat si z ní zásilky.

Vklady včetně inkasa zahrnují zejména vklady na poštovní poukázky, všechna inkasa poplatků (za telefon, rozhlas, televizi), vklady na přijaté sázky akciové společnosti Sazka, vklady pro Poštovní spořitelnu.

Ve **výplatách** jsou zejména zahrnuty výplaty poštovních poukázek, důchodů, výher ze sázkových soutěží, výplaty pro Poštovní spořitelnu a na mezinárodní poštovní šeky.

V roce 2003 začal ČSÚ využívat pro zjišťování aktivity podniků dostupné administrativní zdroje, což následně vedlo ke změnám v dopočtových metodách. Nová metodika byla zpětně promítnuta v časové řadě jen do roku 2000. Srovnatelná data od roku 2000 byla poprvé publikována v ročence 2005 (tabulky 19-1, 19-2, 19-15).

U naturálních ukazatelů v oblasti dopravy a spoju jsou všechna publikovaná data srovnatelná s daty uvedenými v dřívějších vydáních statistické ročenky.

Další údaje z oblasti dopravy a spojů lze získat z publikací ČSÚ vydávaných podle Edičního plánu na rok 2006 v tematické skupině 9 - SLUŽBY, podskupině 93 - Doprava a spoje:

- „Doprava a spoje“ - čtvrtletně v červnu, září, prosinci 2006 a březnu 2007
- „Ekonomické výsledky v dopravě a spojích v letech 2000 až 2004“ - květen 2006

ze souborných publikací:

- „Aktuality ČSÚ“ - měsíčně
- „Ukazatele sociálního a hospodářského vývoje České republiky“ - čtvrtletně
- „Bulletin ČSÚ“ - čtvrtletně

a z „Ročenky dopravy“, kterou každý rok vydává Ministerstvo dopravy ČR.

Další údaje jsou zveřejňovány na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

- http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/doprava_a_spoje
- <http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/aktual/ep-9#93>
- <http://vdb.czso.cz/vdb>

a Ministerstva dopravy ČR:

- <http://www.mdcr.cz/cs>